

Lesbrief Poëzie vol avontuur!

Dé schoolvoorstelling voor de Kinderboekenweek

Benodigheden:

- digibord met internetverbinding
- teken- en schrijfpapier
- potloden/stiften en pennen

Vorbereiding:

- lees deze lesbrief goed door
- zorg voor voldoende kopietjes van de werkbladen
- open de linkjes alvast in verschillende tabbladen op het digibord

Leuk dat jullie met je klas naar het programma Poëzie vol avontuur in de Bibliotheek Neude gaan! Met deze lesbrief kun je de leerlingen voorbereiden op het programma op 3 oktober. Ze leren wat poëzie is, maken kennis met de dichters die ze die dag zien optreden en gaan zelf aan de slag met spannende gedichten. Met de opdrachten uit deze lesbrief werk je aan tekstbegrip en taalverwerving en -verwerking van leerlingen. Ze leren onder andere de diepere betekenis achter woorden en uitdrukkingen en het verschil tussen letterlijk en figuurlijk.

Deze lesbrief sluit net als het programma van 3 oktober aan bij het thema van de Kinderboekenweek 'Vol avontuur'. Wanneer je deze lesbrief voorafgaand aan het bezoek met jouw klas behandelt, zitten jouw leerlingen geïnteresseerd in de zaal én durven ze misschien wel zelf het podium te pakken! Ook kun je later in je taalonderwijs verder bouwen op deze ervaring. Er staan vier opdrachten in. Je kunt ze natuurlijk allemaal doen, maar je kunt er ook de opdrachten uit kiezen die jou het meeste aanspreken.

Inhoudsopgave

1. **Introductie programma en de dichters** 3
 2. **Vol avontuur** 6
 3. **Woord en beeld** 8
 4. **Voordragen! Van angsthaas naar durfal** 9
 5. **Naar het Theater van de Bieb** 11
 6. **Leestips** 12
-

Bijlage **Werkblad 1 / 2 / 3**

1. Introductie programma en de dichters

Vertel de kinderen dat jullie tijdens de Kinderboekenweek naar de Bibliotheek Neude gaan voor een avontuurlijk programma rondom poëzie. Het programma is midden in de Kinderboekenweek en sluit dan ook aan bij het thema van de Kinderboekenweek 'Vol avontuur'.

Op 3 oktober worden jullie welkom geheten door presentator Iven Cudogham. Misschien ken je Iven van zijn boeken en animatieserie over de spin Anansi of van de televisieserie *Een huis vol*. We toveren het theater van de Bibliotheek om tot een plek waar hij samen met jullie op een avontuurlijke reis gaat. Zijn reisgezelschap bestaat uit drie dichters (Simon van der Geest, Mary Heylema en Rihab el Majdoubi) en twee rappers.

Als je genoeg tijd hebt, kun je een kort filmpje laten zien waarin de dichters iets voordragen (zie linkjes in de bio's), zodat de kinderen hen straks herkennen als ze op het podium staan.

VOL AVONTUUR!

Simon van der Geest

Simon van der Geest groeide op in een piepklein dorp te midden van eindeloze weilanden. Hij schrijft jeugdboeken, toneelstukken en gedichten. Tweemaal won hij de Gouden Griffel; voor *Dissus*, een polder-odyssee in vrije verzen en voor *Spinder*. Hij trad op bij de Nacht van de Poëzie in 2024. In 2015 schreef hij het Kinderboekenweekgeschenk en in 2025 schrijft hij het Kinderboekenweekgedicht. Deze Kinderboekenweek verschijnt zijn splinternieuwe bundel vol avontuurlijke gedichten *Plassen op schrikdraad*.

Simon trad vorig jaar op tijdens de Nacht van de Poëzie. [Hier](#) kun je zijn voordracht bekijken. Laat de kinderen bijvoorbeeld zijn gedicht *Horizin* horen van 3:05 - 4:36.

Foto: Els Zweerink

Foto: Kristel van Herpt

Mary Heylema

Mary Heylema stond lange tijd voor de klas. Nu is ze dichter en kinderboekenschrijver. Mary schrijft gedichten, verhalen, liedjes en informatieve teksten. Ze is vaste dichter bij het poëzietijdschrift DICHTER. van Plint en haar werk staat in diverse dichtbundels, zoals in *Ik wou dat ik een vogel was* en *Heel de wereld wordt wakker*. Van 2019 tot 2023 was ze stadsdichter van de gemeente Zeist. Ook treedt ze op met vertelvoorstellingen, die gebaseerd zijn op haar boeken.

[Hier](#) kun je Mary een gedicht zien voordragen.

Rihab el Majdoubi

Rihab el Majdoubi is dichter en spoken word artiest. Ze won twee keer de nationale Doe Maar Dicht Maar-wedstrijd en trad vorig jaar op tijdens Poetry International. In haar werk voor volwassenen legt ze maatschappelijke thema's bloot en vertaalt deze op een krachtige en poëtische manier. Ze schrijft al langer kinderpoëzie voor haar vele nichtjes en neefjes. Ze laat deze op 3 oktober voor het eerst horen aan een groot publiek.

[Hier](#) kun je Rihab een raadgedicht horen voordragen.

Een raadgedicht is een gedicht, waarbij 1 woord wordt 'gebeeped', zodat je dat woord kan raden. Laat de kinderen raden om welk woord het gaat (de juiste oplossing is: vrede).

Lorenzo Cortes & Noov

Lorenzo is artiest en producer en vormt samen met zijn broer het duo Dos Hermanos. Als huisrapper en tekstschrijver voor het programma *Het Klokhuis* maakt hij nummers over de meest uiteenlopende onderwerpen. Hij is tweetalig opgevoed, met een Spaanse moeder en een Antilliaans-Surinaamse vader. Noov is artiest, songwriter en een ervaren woordkunstenaar op de beat. Hij schrijft sterke teksten vol lessen die hij zelf heeft geleerd in het leven. Lorenzo en Noov treden vaak samen op en geven ook workshops op gebied van talentontwikkeling voor jong en oud.

2. Vol avontuur

Het thema van de Kinderboekenweek is 'Vol avontuur'. Als je aan avonturen beleven denkt, voel je vaak een vrolijke kriebel in je buik. Veel mensen (en kinderen!) vinden dat fijn. Daarom gaan ze op zoek naar avontuur, op jacht naar die kriebel. Wat denk je van in een spannende achtbaan gaan, uit een escape-room ontsnappen, een doodgefilm kijken, zwemmen in een woeste zee, in het donker naar buiten gaan of iets voor de allereerste keer doen.

Het duo Dos Hermanos, dat komt optreden, weet dit soort avonturen goed te treffen in hun songs. Bijvoorbeeld in het nummer [Achtbaan](#).

Klassikaal: opdracht 1

Vraag je leerlingen of ze weleens iets hebben gedaan wat ze van tevoren heel spannend vonden. Iets wat zo spannend was, dat ze het bijna niet durfden te doen. Noem een aantal voorbeelden: wanneer ze voor het eerst een boekenbeurt hadden of als eerste bij gym de handstand voor moesten doen. Of iets durfden te eten wat heel pittig was of die keer dat ze hulp vroegen aan een onbekende. Vraag kinderen

zelf iets te noemen, hoe dat voelde én vraag hen wat ervoor zorgde dat ze het toch deden. Zorg dat je met de leerlingen in gesprek raakt over hun avontuurlijke gebeurtenissen. Groot of klein, dichtbij huis of juist ver weg.

Schrijf alles wat de leerlingen noemen op het (digi)bord. Maak drie kolommen:

Titel - Wat	Bang voor	Oplossing
voorbeeld: handstand	voorbeeld: vallen	voorbeeld: ergens tegenaan staan

Lees daarna één keer rustig het gedicht *De hoge* van Simon van der Geest voor. (zie volgende pagina)

In groepjes of individueel: opdracht 2

Laat de kinderen met de woorden uit de verschillende kolommen aan de hand van Simon van der Geests gedicht een eigen versie van het gedicht schrijven. Gebruik hiervoor **werkblad 1**, waarbij de kinderen zelf woorden bedenken en invullen op de lege plekken.

Werkblad 1

Jij vroeg of ik durfde
Er glinsterde iets in je ogen
Ik keek en zei:
Jij niet dan? Ha!
Ik zei het met een grijns

Maar nu we dan
is mijn lach weer weggevlogen

Mijn lijf
het snapt niet dat ik echt graag wil
ik moet dit doen
zodat jij weet
dat ik best cool
en jij niet denkt
dat ik misschien
en jij vergeet
dat toen we hadden aangebeld
dat ik toen keihard weggerend –

.....? zeg jij
en ik zeg: jaja, wacht heel even
Ik het wel, maar hé,
wil jij
misschien
.....?

Werkblad 1

De hoge

Jij vroeg of ik van de hoge durfde
Er glinsterde iets in je ogen
Ik keek omhoog en zei:
Jij niet dan? Ha!
Ik zei het met een grijns

Maar nu we dan hierboven staan,
is mijn lach weer weggevlogen

Mijn lijf weigert stokstijf stil
het snapt niet dat ik echt graag wil
ik moet dit doen
zodat jij weet
dat ik best cool
en jij niet denkt
dat ik misschien
en jij vergeet
dat toen we hadden aangebeld
dat ik toen keihard weggerend –

Ga je nog? zeg jij
en ik zeg: jaja, wacht heel even
Ik kan het wel, maar hé,
wil jij
misschien
een duwtje geven?

Uit: Plassen op schrikdraad, Querido, 2025

3. Woord en Beeld

Individueel: opdracht 3

Introductie gedicht

Lees eerst onderstaand gedicht van Simon van der Geest voor en/of laat het zien op het digibord.

Mijn vel

De bramentakken hebben tattoos in mijn armen gekrast
als tekens in een vreemde taal,
mijn brandnetelblaren gloeien nog na,
mijn knieën zijn twee schilderijtjes van mos en modder,
'k heb een schaafwond op mijn schouder
– met dank aan Tim zijn nieuwe zwaard –
en op mijn been een blauwe plek
van toen die plank niet mee wou geven

Mijn hele vel
is het verslag
van een woeste zomerdag
Kijk maar eens goed:
Avontuur
is me op het lijf geschreven

uit: *Plassen op schrikdraad*, Querido, 2025

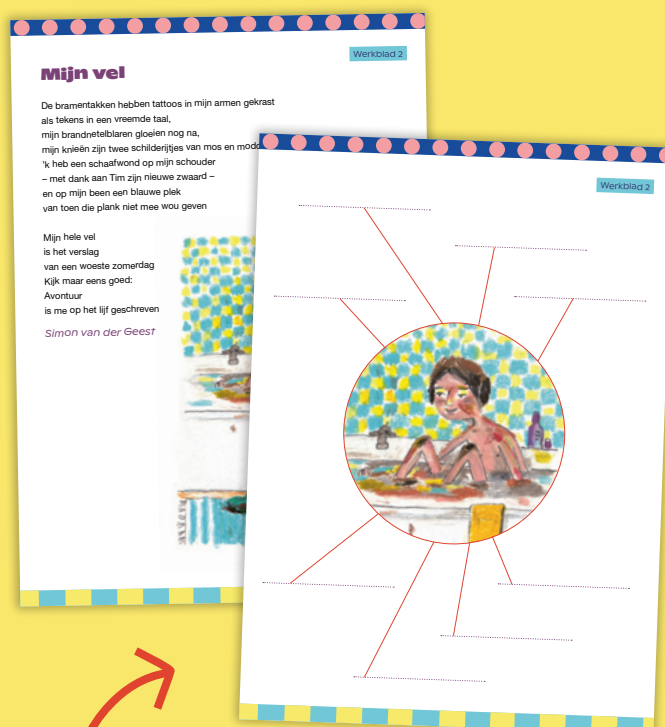
Na het voorlezen

Bespreek met de kinderen het verschil tussen letterlijk en figuurlijk taalgebruik. Heeft de ik-persoon echte tatoeages op zijn armen en schilderijen op zijn knieën? Wat bedoelt de dichter met de laatste zin?

Leg uit wat een metafoor is: een vorm van beeldspraak, wat betekent dat het niet letterlijk bedoeld is. Het is een manier om een situatie te beschrijven door het te vergelijken met iets anders, waardoor het duidelijker wordt. Of een bepaalde emotie oproept. Welke woorden gebruikt de dichter om de beeldspraak van het avontuur verder te ondersteunen? (Antwoord: 'tekens in een vreemde taal', 'zwaard', 'brandnetelblaren', 'woeste zomerdag').

Aan de slag

Laat kinderen daarna de illustratie zien (zie werkblad 2). Zien zij dingen die niet in het gedicht genoemd worden? Laat ze de woorden die in hen opkomen opschrijven in een woordweb op **werkblad 2**. Laat ze daarna nadenken over hoe zij na een dag buiten spelen thuis komen en hoe zij er dan uitzien. Ook deze woorden mogen zij toevoegen aan het woordweb. Met behulp van de woorden die ze hebben opgeschreven schrijven ze een gedicht en/of ze maken een tekening.

Werkblad 2

4. Voordragen

Voor veel dichters is het voordragen van hun poëzie op het podium een spannend avontuur. Sommige dichters lezen voor vanaf papier: ze houden een boek of iPad vast. Dat geeft letterlijk houvast. Maar er zijn ook dichters die hun gedichten uit hun hoofd leren. En niet alleen hun eigen gedichten, maar ook de gedichten van anderen. Spoken word artiesten lezen nooit vanaf papier: zij schrijven gedichten die gemaakt zijn voor de voordracht, en niet per se voor papier. Deze kunst van het 'declameren' wordt door spoken word dichters tot in de puntjes beheerst.

Rihab el Majdoubi is spoken word dichtster. Net als iedereen is zij ook wel eens nerveus als ze op het podium staat. Om haar zenuwen te bedwingen stelt zij zich dan voor dat ze voor een hele grote groep kleuters staat. Want kleuters weten helemaal niet wat hoort en niet hoort, en wat er goed of fout gaat. Dus verspreek je je een keer? Geen stress, want kleuters merken het toch niet. Gewoon door blijven gaan, misschien heb je soms een pauze nodig om even adem te halen, dat mag. Op dat moment is het podium en het gedicht van jou. Wees zelfverzekerd, adem, lach, spreek en geniet. En dan komt het echt helemaal goed. Deze tip gaf zij voor het [project Hardop!](#)

In groepjes of individueel: opdracht 4

Verdeel de klas in groepjes van 3 leerlingen. Laat de groepjes een gedicht van Rihab of een gedicht van Mary uit hun hoofd leren en voordragen. Deel hiervoor **werkblad 3** uit. Iedere leerling uit het groepje leert 2 regels uit het hoofd. Samen oefenen ze de voordracht en tonen ze deze aan de klas. Laat ze hierbij denken aan de tips van Rihab!

Voortaan

Gister ging ik naar de dokter.
Die kneep mijn bleke wangen,
beluisterde mijn ingedutte hart en zei:
'Ik zie het al, je moet zonder zaklamp
door het donker, in vossenholen kruipen,
sporen zoeken, sluipen door de sneeuw.'

Op het doktersvoorschrift stond geschreven:
Eén geheim per dag
en voortaan spannend leven.

Mary Heylema

Werkblad 3

al slenter je door het bos.
met beesten op de loer.
hou je kin omhoog,
en je blik niet naar de vloer.

en ook al doen ze gemeen.
laat ze je niet gek maken.
nee jij weet wat de waarheid is.
laat je niet door woorden raken.

jij bent misschien anders,
en dat maakt me trots.
dus wees spits als een vos.

want ook al wordt het teveel;
laat je niet gek maken door dat bos.

Rihab el Majdoubi

Tot slot: wie wil optreden op 3 oktober?

Vonden de leerlingen de laatste opdracht leuk om te doen? De echte waaghalzen uit het publiek mogen tijdens het programma op 3 oktober op het podium klimmen om een gedicht voor te dragen. Er is plek voor drie voordrachten. Misschien vinden de leerlingen uit jouw klas het leuk om dat te doen? Of misschien heb jij zelf wel aspiraties?

Laat ons uiterlijk 25 september via info@kleinelettertjes.com weten dat een leerling of jijzelf wil voordragen, onder vermelding van 'Gedicht Kindernacht'. Kinderen en leerkrachten mogen een eigen gedicht voordragen, of een gedicht dat zij mooi vinden. Extra leuk als het een gedicht is met een avontuurlijk tintje. Vermeld de naam en leeftijd van de inzenders en sluit het gedicht bij dat de inzender wil voordragen. Uit alle inzendingen kiezen we drie kinderen die mogen voordragen. Uiterlijk 27 september wordt per mail bekendgemaakt wie een gedicht mag voordragen en door presentator Iven naar het podium geroepen wordt.

Foto: Maarten Mooijman

5. Naar het Theater van de Bieb

Voor kinderen is naar een theater gaan soms een spannende gebeurtenis. Vraag de kinderen of ze wel eens naar het theater gaan. Wat hebben ze daar gezien? Hoe vonden ze dat? En hoe is het om in een theater te zijn? Het Theater dat jullie gaan bezoeken is extra speciaal, want deze is in de Bibliotheek Neude. Is iemand daar al wel eens geweest?

- Wanneer jullie op 3 oktober naar de Bieb komen is het fijn om 15 minuten voor aanvang aanwezig te zijn. Een medewerker van de Bieb zal jullie opvangen in de Grote Hal.
- Tijdens de voorstelling stoort het wanneer je naar de wc gaat. Zorg ervoor dat je van tevoren (op school) al geweest bent.

6. Leestips

Wat je moet doen als je over een Nijlpaard struikelt
Edward van de Vendel

Alle wensen van de wereld
Rian Visser

Dissus
Simon van der Geest

Ik denk dat ik ontvoerd ben
Pim Lammers

Plassen op schrikdraad
Simon van der Geest

Jij vroeg of ik durfde

Er glinsterde iets in je ogen

Ik keek en zei:

Jij niet dan? Ha!

Ik zei het met een grijns

Maar nu we dan,

is mijn lach weer weggevlogen

Mijn lijf

het snapt niet dat ik echt graag wil

ik moet dit doen

zodat jij weet

dat ik best cool

en jij niet denkt

dat ik misschien

en jij vergeet

dat toen we hadden aangebeld

dat ik toen keihard weggerend –

.....? zeg jij

en ik zeg: jaja, wacht heel even

Ik het wel, maar hé,

wil jij

misschien

.....?

Mijn vel

De bramentakken hebben tattoos in mijn armen gekrast
als tekens in een vreemde taal,
mijn brandnetelblaren gloeien nog na,
mijn knieën zijn twee schilderijtjes van mos en modder,
'k heb een schaafwond op mijn schouder
– met dank aan Tim zijn nieuwe zwaard –
en op mijn been een blauwe plek
van toen die plank niet mee wou geven

Mijn hele vel
is het verslag
van een woeste zomerdag
Kijk maar eens goed:
Avontuur
is me op het lijf geschreven

Simon van der Geest

Voortaan

Gister ging ik naar de dokter.

Die kneep mijn bleke wangen,

beluisterde mijn ingedutte hart en zei:

‘Ik zie het al, je moet zonder zaklamp
door het donker, in vossenholen kruipen,
sporen zoeken, sluipen door de sneeuw.’

Op het doktersvoorschrift stond geschreven:

Eén geheim per dag

en voortaan spannend leven.

Mary Heylema

al slenter je door het bos.
met beesten op de loer.
hou je kin omhoog,
en je blik niet naar de vloer.

en ook al doen ze gemeen.
laat ze je niet gek maken.
nee jij weet wat de waarheid is.
laat je niet door woorden raken.

jij bent misschien anders,
en dat maakt me trots.
dus wees spits als een vos.

want ook al wordt het teveel;
laat je niet gek maken door dat bos.

Rihab el Majdoubi